

Campanya de promoció de l'ús del casc de bicicleta a Barcelona: “En bici, millor amb casc”

RACC

Amb la col·laboració de:

En el marc de la 3a Setmana Mundial de Nacions
Unides per la Seguretat Viària i la seva campanya:

#SaveKidsLives

**THIRD UN
GLOBAL ROAD
SAFETY WEEK**

FIA Foundation
for the Automobile and Society

1906

- Marc legal
- Ús de la bicicleta i ús del casc
- Accidentalitat de la bicicleta a Barcelona
- Estudis sobre els beneficis del casc
- Accions de la campanya d'ús voluntari del casc
- Annexes:
  - Recomanacions a ciclistes i conductors
  - Ordenança municipal de circulació (art.14)

Les administracions locals i estatals regulen l'ús de la bici per tal d'assolir una millora contínua en la **mobilitat** i **seguretat viària**:

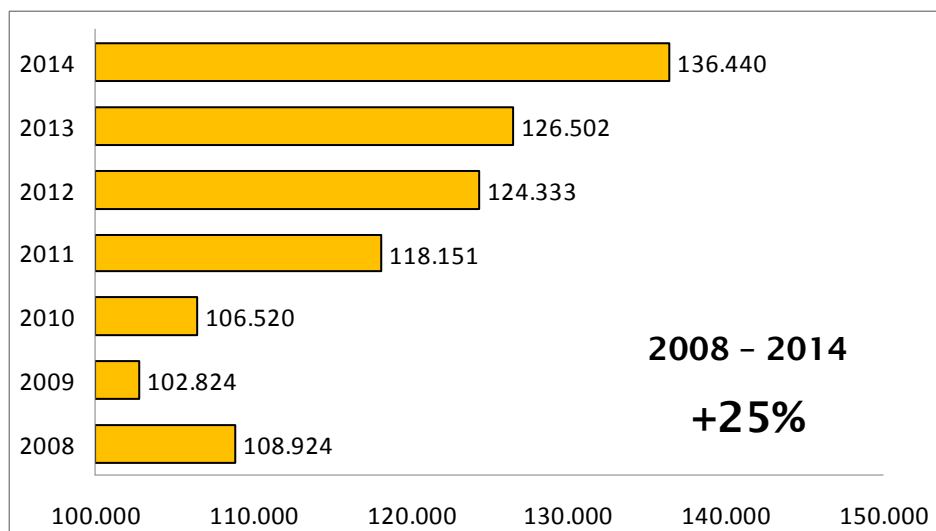
- Ordenança de vianants i circulació – Ajuntament de Barcelona
  - Prioritat: Les bicis han de circular pels carrils segregats, preferentment per carrils bici i zones 30.
  - Convivència: Les bicis no podran circular per voreres, excepte en determinats casos (menors de 16 anys i carril bici i vorera ample >5m, etc)
- Ley de Tráfico y Seguridad Vial (maig 2014)
  - Ús del casc: recomana el casc en els desplaçaments urbans de bicicleta i és obligatori per als menors de 16 anys. En carretera és obligatori per a tots els ciclistes.

Creixement de l'ús de la bicicleta a la ciutat

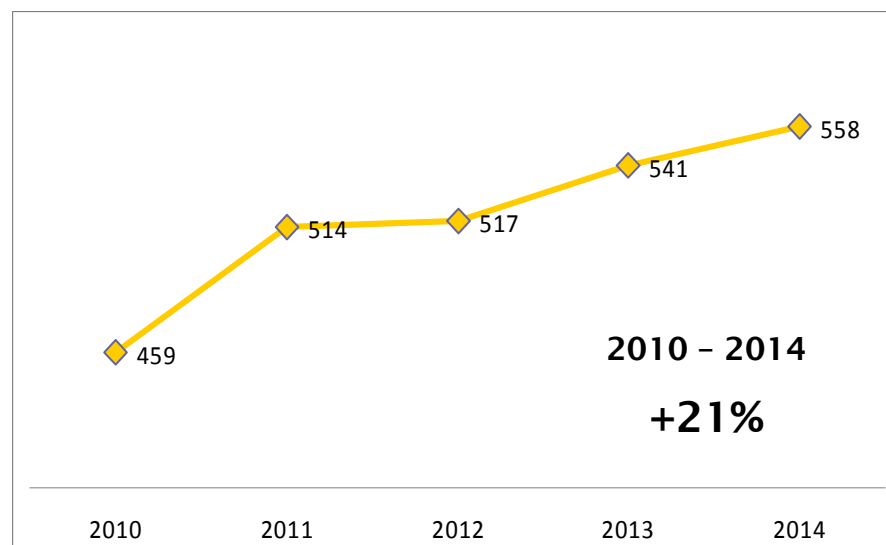
- Les condicions naturals de la ciutat i la major oferta d'infraestructura ha permès un augment de la bici a Barcelona:

Etales de desplaçament diàries en bici

Font: Ajuntament de Barcelona

km de carril bici + zones 30

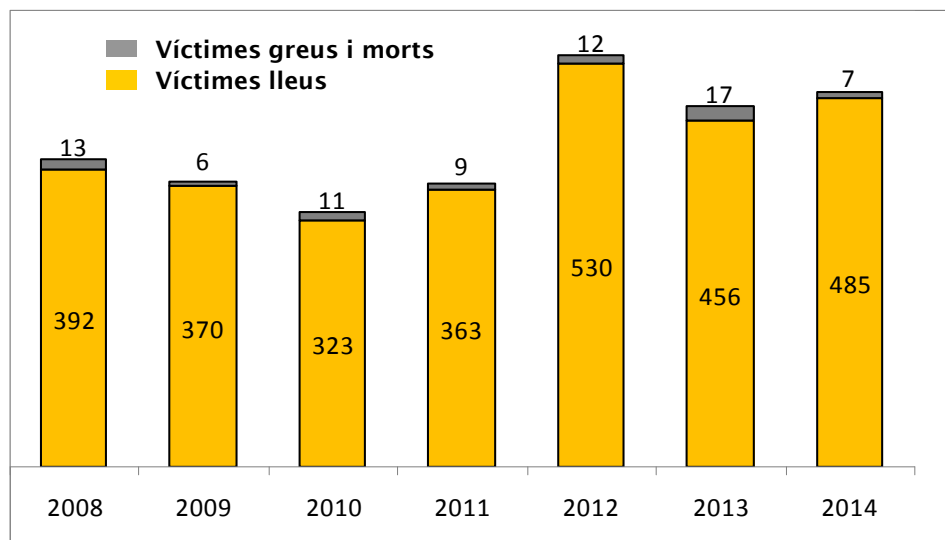

Font: Ajuntament de Barcelona

- La mobilitat en bicicleta i l'oferta d'infraestructura ciclista ha augmentat en els darrers anys a Barcelona per sobre del 20%.

- El núm. d'accidents amb víctimes lleus o greus va augmentar un 21% entre 2008 i 2014, mentre que l'evolució de la mobilitat ciclista s'ha incrementat un 25% en el mateix període.

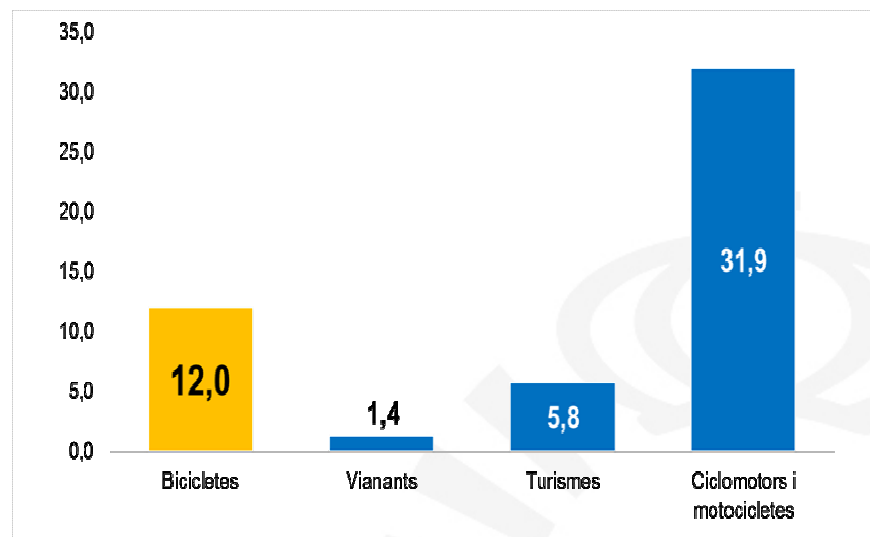
Evolució nombre de víctimes (2008-2014)

Font: Ajuntament de Barcelona

Nivell de risc (2013)

Nivell de risc= víctimes per milió d'etapes de desplaçament.

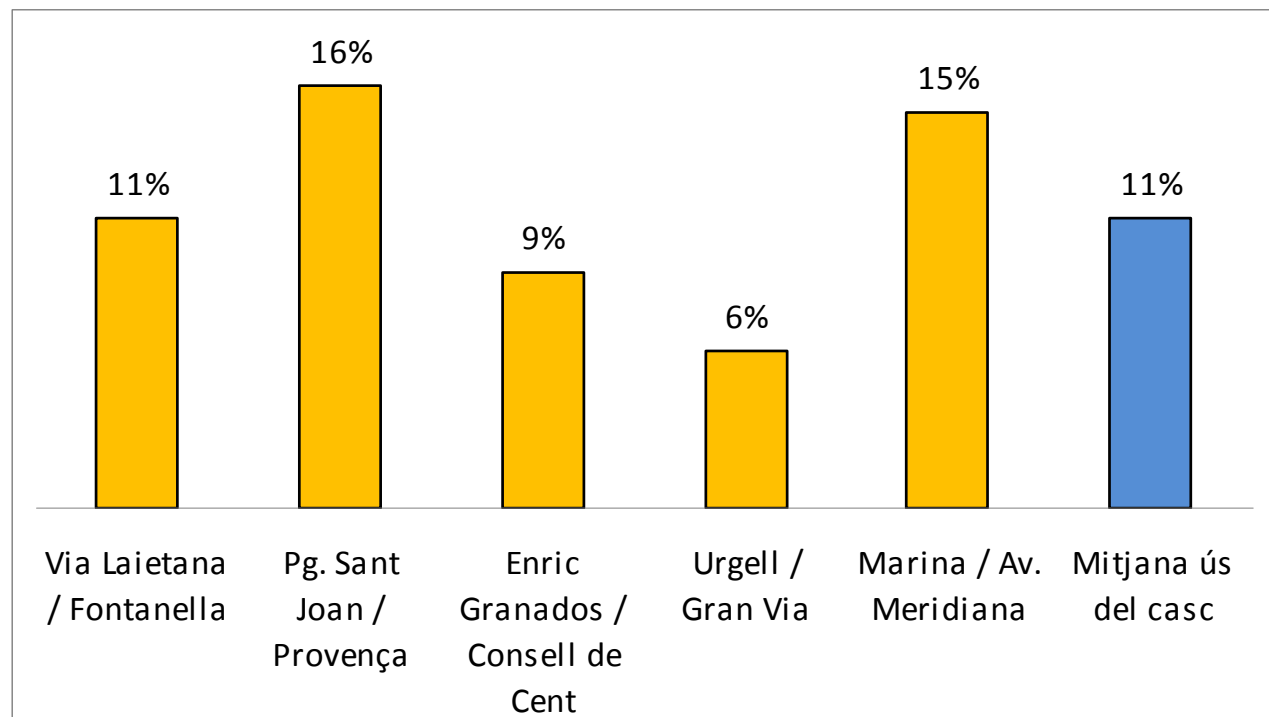

Font: Elaboració pròpia amb dades Ajuntament Barcelona

- El risc de circular en bici es situa per sobre del risc d'un vianant o ocupant de turisme, tot i que molt per sota del risc de motos i ciclomotors.

- Actualment l'ús del casc a la ciutat és molt baix, segons les observacions realitzades a diversos carrils bici de Barcelona:

Percentatge d'ús del casc (700 bicicletes observades)

Font: RACC

Ús del casc en adults

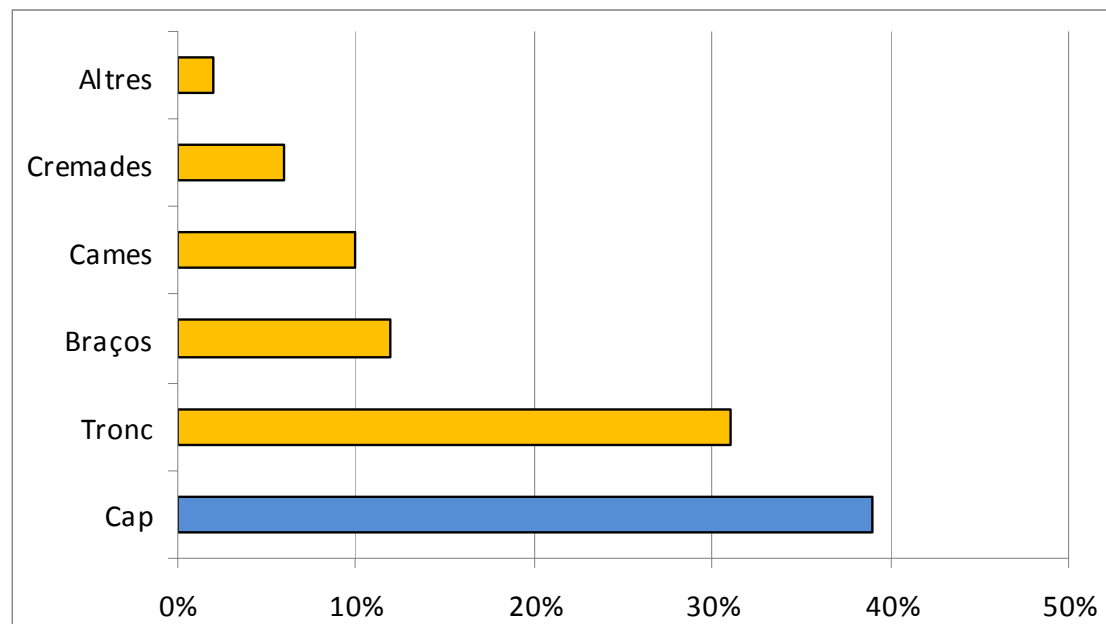
11%

Ús del casc entre els menors de 16 anys

32%

- Les lesions al cap són més freqüents en els accidents amb seqüeles greus o molt greus.
- El casc redueix en aproximadament 2/3 el risc de lesions greus al cap, majorment en accidents a velocitats moderades o baixes, pròpies dels entorns urbans.

Lesions molt greus segons la part del cos

Font: Fundación Mapfre

Per què una campanya de foment del casc de bici?

- El RACC i l'Ajuntament de Barcelona estan compromesos amb l'objectiu europeu de reduir un 50% les víctimes mortals el 2020, i amb **l'objectiu de la ciutat de reduir les víctimes mortals i greus un 20% el 2018**, com un dels objectius bàsics del model de mobilitat urbana.
- Entre el 4 i el 10 de maig de 2015 se celebra la **3a Setmana Global de Nacions Unides de Seguretat Viària**, amb la campanya paraigües *#SaveKidsLives*
- L'ús de la bicicleta a Barcelona ha crescut molt en els darrers anys, coincidint amb la implantació del sistema de bicicleta compartida Bicing i la popularització de la bicicleta com a mode de transport alternatiu, sostenible, sa i assequible.
- Actualment un **11% dels ciclistes adults porta casc de bicicleta, mentre que només un 32% dels ciclistes menors de 16 anys el porten.**
- La implicació voluntària dels adults és clau per tal que l'ús del casc arribi fins al 100% dels menors de 16 anys.

Objectius de la campanya

1. Conscienciar sobre els beneficis de l'ús voluntari del casc de bicicleta urbana i vèncer els frens mentals entorn al seu ús entre ciclistes urbans: preu, comoditat, estil de vida.
2. Prevenir lesions entre els usuaris de la bicicleta urbana atenent a la previsió d'increment del nombre d'usuaris de la bicicleta a Barcelona.
3. Conscienciar els conductors de vehicles de motor de la vulnerabilitat dels ciclistes i fomentar hàbits de convivència i respecte entre els diferents modes de transport
4. Augmentar el nombre d'usuaris de bicicleta que fan ús voluntari del casc com a manera d'autoprotecció i responsabilitat, especialment entre els menors.

- Del 4 de maig al 26 de juny de 2015
- Promou: Fundació RACC
- Col·laboren:
  - Ajuntament de Barcelona
  - B:SM
  - Clear Channel
  - RAC1
  - Catalunya Ràdio
  - Catlike (cascos de bicicleta)
  - Closca Design s.l. (cascos de bicicleta)

Marc: Setmana Mundial de Nacions Unides per la Seguretat Viària #SafeKidsLives

- La campanya s'emmarca en la Tercera Setmana Global de Nacions Unides per la Seguretat Viària, del 4 al 10 de maig, (www.SaveKidsLives2015.org), centrada enguany en la Declaració dels Nens per la seguretat viària infantil i el seu hashtag #SafeKidsLives

THIRD UN
GLOBAL ROAD
SAFETY WEEK

#SaveKidsLives

Acció 1: Nou pictograma per als carrils-bici

- Pintat d'un nou pictograma que inclou el casc de bicicleta als carrils-bici de Pg. Sant Joan i del Pg. Lluís Companys. Aquest pictograma es pintarà en altres trams de carril-bici en fases posteriors.

RACC

Acció 2: Casc inflable de bici i acció a les xarxes socials

- Casc inflable a la volta de l'Arc del Triomf de Pg. de Sant Joan amb el lema de la campanya, convidant els ciclistes i ciutadans a fer-se una foto amb el casc i pujar-lo al hashtag #MillorAmbCasc a través de les xarxes socials.

RACC

**EN BICI, MILLOR
AMB CASC**

#MillorAmbCasc

📷 Suma-t'hi!
Fes-te aquesta foto
i comparteix-la!

#MillorAmbCasc
📷 📺 📱 @ClubRACC

CATALUNYA xàbregues B:SM catlike Clear Channel

#SaveKidsLives

Setmana Mundial de les Nacions Unides per a la Seguretat Viària

Campanya de promoció de l'ús del casc de bicicleta a Barcelona

Acció 3: Obsequi de cascos a estacions del Bicing

- A partir del dia 11 de maig, obsequi de 1.100 cascos als 30 primers usuaris del Bicing en estacions aleatòries durant la durada de la campanya.
- La promoció serà coordinada i explicada per personal de Clear Channel
- Roll-up acompanyat l'acció i explicant la campanya global.

Acció 4: Difusió de missatges de la campanya a pantalles digitals

Durant les vuit setmanes de campanya es mostraran missatges i imatges de la campanya de seguretat viària de foment de l'ús del casc de bicicleta a diferents suports publicitaris digitals de Clear Channel situats als accessos i rondes de Barcelona

Acció 5: Obsequi de cascos a RAC1 i Catalunya ràdio

- Obsequi de 100 cascos *Closca Fuga* plegables, lleugers, homologats i de disseny a través de mencions i sorteigs radiofònics.
- Els premiats hauran de recollir el casc a les pròpies ràdios: RAC1 i Catalunya Ràdio.

MOLTES GRÀCIES

ANNEXES

Respectar...

- Els senyals de trànsit, la prioritat i indicar les maniobres amb anticipació.
- Respectar les prioritats en les interseccions, incloent els semàfors vermells
- L'atenció a la conducció evitant les distraccions.

Ser visibles

- Circular en una posició visible i, si és possible, vestint alguna peça de roba reflectant.
- Portar llums que identifiquin la posició, especialment a la nit
- Establir contacte visual amb els conductors de vehicles, especialment a les interseccions.

Circular protegits

- Utilitzar el casc i portar-lo ben ajustat. Canviar-lo si s'ha patit alguna caiguda o col·lisió
- Assegurar que pneumàtics, frens, llums i elements reflectants de la bici es troben en bon estat.

Vigilar...

- Tenir especial cura amb els vehicles de grans dimensions degut a la falta de visibilitat dels seus conductors.
- Deixar una distància prudent, sobretot a les interseccions.

Respectar...

- Els carrils bici no es poden ocupar per a estacionar o fer operacions de càrrega i descàrrega.
- El ciclista és un usuari més de la via i cal respectar-li la prioritat i distàncies de seguretat d'acord amb l'ordenança de circulació.

Visibilitat...

- Fer girs amb precaució en interseccions, ja que es pot tallar el pas a un ciclista.
- Recordar els angles morts quan es fa un canvi de carril

Protecció...

- El casc no és obligatori per al ciclista i pot resultar ferit greu en cas de col·lisió amb un vehicle a motor.
- En cas de col·lisió, l'assegurança no és obligatòria per al ciclista, tot i que hi ha assegurances de protecció civil que inclouen la mobilitat en bici.

Vigilar...

- Tenir cura dels ciclistes en el moment d'obrir la porta del cotxe
- Compartir espai en zones 30 i vies de sentit únic d'un sol carril.
- De nit o en zones mal il·luminades el ciclista pot ser difícil de veure

Annex 3: Ordenança de circulació de vianants i vehicles de Barcelona (art. 14)

- 1.- La regulació d'aquest article referida a les bicicletes s'aplica també als usos i circulació dels cicles i bicicletes amb pedaleig assistit de velocitat fins a 25 km/h.
- 2.- A les vies urbanes la circulació de bicicletes ha de desenvolupar-se per les calçades, pels carrils bici i per les zones especialment habilitades. S'entén per zones especialment habilitades les que la normativa estableix exclusivament com destinades a la circulació de bicicletes, aquelles que la senyalització ho permet i aquelles en les que existeixi una autorització expressa.

La circulació de bicicletes ha de desenvolupar-se seguint les condicions i preferències específiques dels següents epígrafs:

- 2.1.- La circulació de bicicletes per la calçada ha de desenvolupar-se preferentment per al carril més proper a la vorera, gaudint de les prioritats de pas previstes a les normes de trànsit vigents.
  - 2.2.- La circulació pel carril bici dona prioritat de pas a les bicicletes respecte als vehicles a motor i també quan els vehicles a motor realitzin, a les calçades, maniobres de gir a dreta i esquerra i tallin el sentit de la marxa de la persona ciclista.
  - 2.3.- Les bicicletes poden circular en ambdós sentits de la marxa als carrers de vianants, carrers residencials de velocitat màxima de 20 km/h i quan tinguin plataforma única, excepte senyalització específica que ho prohibeixi.
  - S'entén per via urbana de plataforma única aquella que presenta un sol nivell arquitectònic o de rasant en el paviment entre la calçada i la vorera malgrat els materials que integrin aquestes parts de la via presentin diferències.
  - 2.4. Les bicicletes també poden circular per voreres, andanes i passeigs només en els següents casos i vetllant especialment l'observança de les normes de l'apartat 3:
    1. Quan no existeixi zona especialment habilitada per a circulació ciclista a la via i l'amplada de la vorera sigui superior a 5 metres i 3 metres d'espai lliure.
    2. Quan no existeixi zona especialment habilitada per la circulació ciclista a la via, entre les 22 i les 7h i l'amplada de la vorera, andana o passeig, sigui superior a 4,75 metres i 3 metres d'espai lliure.
    3. Quan la circulació es desenvolupi per persones adultes que acompanyin als/les ciclistes menors de 12 anys.
    4. Quan la zona especialment habilitada per a la circulació ciclista estigui en vorera.
- 3.- Les persones conductores de bicicletes:
    - 3.1 Han de mantenir una posició de conducció que assegui la diligent conducció.
    - 3.2 No poden:
      - a) Circular amb el vehicle recolzat només en una roda.
      - b) Agafar-se a altres vehicles en marxa.
      - c) Deixar el manillar amb ambdues mans.
      - d) Circular fent zig-zag entre vehicles en marxa.
      - e) Carregar la bicicleta amb objectes que dificultin les maniobres o redueixin la visió.
      - f) Circular amb auriculars o cascs connectats a aparells receptors o reproductors de so.

Annex 3: Ordenança de circulació de vianants i vehicles de Barcelona (art. 14)

- 3.3 Que circulin per les zones de vianants i voreres habilitades:
  - a) Han de respectar la preferència dels vianants.
  - b) Han d'evitar circular a menys de 1 metre de les façanes i extremar l'atenció respecte la incorporació de ciutadans/es dels immobles a la vorera.
  - c) S'han d'abstenir de fer qualsevol maniobra que pugui afectar a la seguretat de vianants.
  - d) Han de reduir la velocitat quan travessin un pas de vianants per evitar situacions de conflicte amb els vianants, i passar prenent les precaucions necessàries, respectant sempre la preferència dels vianants.
- 3.4.- Que circulin pels parcs públics:
  - a) Han de respectar la preferència del vianant.
  - b) Han de respectar el patrimoni natural i el mobiliari urbà.
  - c) No poden circular per sobre parterres, àrees i/o zones amb vegetació de qualsevol tipus, i totes aquelles zones expressament senyalitzades a tal efecte.
  - d) Han de respectar la senyalització i seguir les vies ciclistes i itineraris de les zones pavimentades o de terra en cas d'existir.
- 4.- Les bicicletes han de dur un timbre i quan sigui obligatori l'ús d'enllumenat, han de dur llums i estar dotades d'elements reflectants degudament homologats, així com d'altres elements que la normativa vigent estableixi.
- 5.- La bicicleta no podrà estar ocupada per un número de persones superior al que per construcció pugui transportar. Els conductors/es majors d'edat poden transportar persones, sempre i quan aquestes s'acomodin en un dispositiu homologat, d'acord amb les limitacions d'ús i circulin amb cascs homologats.
- 6.- Les bicicletes poden transportar persones i/o càrrega - animals o mercaderies - , utilitzant remolcs, semiremolcs, semi bicis o altres elements degudament homologats i quan la persona conductora sigui major de 16 anys.
- 7.- Les bicicletes han d'estacionar-se preferentment als llocs específicament destinats a aquesta finalitat. En cas de no existir llocs a les immediacions o estar ocupats, les bicicletes poden estacionar-se en altres parts de la via no prohibides per aquesta Ordenança, amb submissió a les següents regles específiques:
  - a) Es prohibeix lligar les bicicletes als arbres, semàfors, bancs, contenidors, papereres, marquesines de transport i elements de mobiliari urbà quan es dificulti el destí o funcionalitat de l'element.
  - b) Es prohibeix estacionar davant de zones on hi hagi reserves d'estacionament per a persones amb mobilitat reduïda, de càrrega i descarrega a la calçada o de servei públic, durant les hores de reserva.
  - c) Es prohibeix l'estacionament en llocs reservats a altres persones usuàries o serveis, i a les zones de servei Bicing, si la bicicleta no integra aquest servei.
  - d) Es prohibeix l'estacionament a les voreres quan s'impedeixi el pas dels vianants.

Annex 3: Ordenança de circulació de vianants i vehicles de Barcelona (art. 14)

- 8.- És d'aplicació a les bicicletes, les disposicions relatives a la retirada de vehicles de la via pública de l'article 63 de la present Ordenança, d'acord amb la Llei. Són causes específiques de retirada:
  - a) L'estacionament durant un mes al mateix lloc, quan falti algun element indispensable per la circulació, o les condicions generals permetin deduir raonablement un notori estat d'abandonament.
  - b) L'estacionament en els supòsits de l'apartat 7.
- 9.- És obligatori, per part dels seus titulars, per circular per les vies de la ciutat, la identificació dels cicles i bicicletes:
  - a) Que estiguin afectes al servei de bicicletes d'ús públic i compartit. L'ús d'aquestes bicicletes requerirà títol habilitant.
  - b) Destinades al transport de mercaderies, paqueteria, i persones quan el vehicle constitueix medi o suport principal de l'activitat comercial, turística o econòmica que es desenvolupa.
  - c) Que siguin objecte d'arrendament per persona física o jurídica que exerceix una activitat de tipus turístic o d'oci amb ànim de lucre.
- 10.- Quan les bicicletes provinguin d'arrendament per persona física o jurídica que exerceix una activitat de tipus turístic o d'oci amb ànim de lucre, no poden circular en bicicleta grups superiors a:
  - a) 9 persones als carrers d'amplada inferior als 10 metres. Aquest grup pot ser acompanyat per 1 ciclista acreditat com assistent per la prestadora de l'activitat. Els grups no podran efectuar parades als carrils bici.
  - b) 15 persones a la resta de carrers del municipi. Aquest grup pot ser acompanyat per 3 ciclistes acreditats com assistents per la prestadora de l'activitat. Els grups no podran efectuar parades als carrils bici.

